

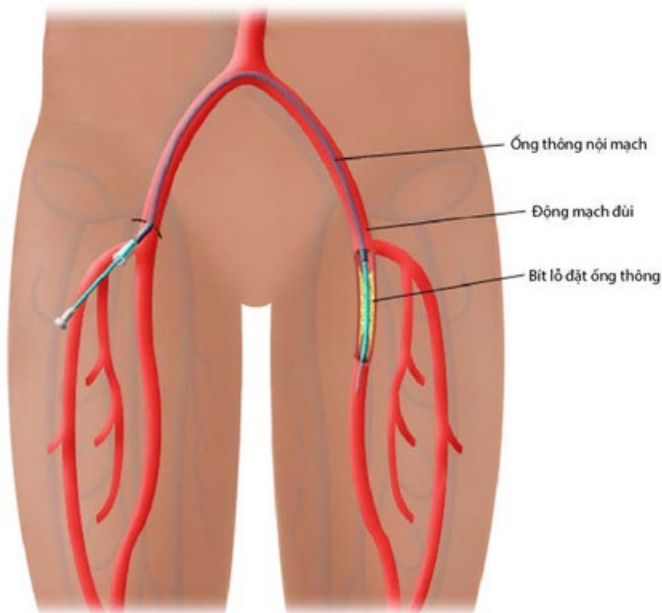
Mazen Hashisho, MD

THÔNG TIN VỀ CHỤP X QUANG MẠCH MÁU VÀ CAN THIỆP

Thế nào là chụp X quang mạch máu?

Chụp X quang mạch máu là một phương pháp để tìm bất kỳ vấn đề nào xảy ra đối với động mạch (mạch máu) bằng cách dùng chất tương phản tiêm qua một ống thông nhỏ và tia X. Chụp X quang mạch máu do Bác sĩ Chuyên khoa X quang Can thiệp tiến hành và có thể được thực hiện tại phòng khám của chúng tôi đối với bệnh nhân ngoại trú. Bằng phương pháp chụp X quang mạch máu, chúng ta có thể xác định được lượng xơ vữa động mạch có trong mạch máu và nơi lưu lượng máu bị hạn chế do các mạch máu hẹp hoặc bị tắc.

Đặt ống thông ở háng để thực hiện chụp X quang mạch máu:

Thế nào là Can thiệp?

Cắt mảng xơ vữa mạch vành, nong mạch vành, đặt ống đỡ động mạch (stent) là những phương pháp được thực hiện thông qua ống thông trong khi chụp X quang mạch máu để điều trị động mạch hẹp hoặc bị tắc:

CẮT MẢNG XƠ VỮA MẠCH VÀNH là phương pháp loại bỏ mảng bám xơ vữa động mạch, khỏi động mạch, làm giảm tắc nghẽn và cải thiện sự co giãn động mạch.

NONG MẠCH VÀNH là phương pháp chèn một quả bóng vào phần thu hẹp của động mạch. Bóng được bơm căng sẽ nong và mở các động mạch ra để tăng lưu lượng máu.

ÔNG ĐỠ ĐỘNG MẠCH (STENT) là ống lưới kim loại được chèn khi nong mạch vành không đủ cải thiện lưu lượng máu. Ống đỡ động mạch giữ cho động mạch mở sau khi quả bóng đã được lấy ra. Ống đỡ động mạch không bị lấy ra và sẽ vẫn ở trong mạch máu của quý vị.

Sẽ có khó chịu gì không?

Trong quá trình thực hiện, quý vị sẽ được tiêm thuốc gây tê cục bộ trên da và thuốc tê tĩnh mạch để giúp quý vị thoải mái trong suốt quá trình thực hiện thủ thuật, được gọi là thuốc giảm đau có ý thức. Quý vị có thể cảm thấy buồn ngủ chập chờn nhưng có thể tỉnh dậy để thực hiện theo hướng dẫn nếu cần thiết. Điều này nhằm ngăn ngừa hoặc làm giảm đau có thể xảy ra trong quá trình chèn ống thông. Quý vị có thể nhớ một số chi tiết hoặc nhớ rất ít về những gì đã xảy ra trong suốt quá trình thực hiện thủ thuật.

Tôi chuẩn bị cho việc thực hiện thủ thuật thế nào?

Y tá của phòng mạch chúng tôi sẽ gọi cho quý vị 1-2 ngày trước khi làm thủ thuật để giúp quý vị hiểu các hướng dẫn trước khi điều trị. Các hướng dẫn này bao gồm, nhưng không giới hạn:

KHÔNG ăn hoặc uống bất cứ thứ gì sau nửa đêm vào đêm trước khi làm thủ thuật. Hướng dẫn này được đưa ra nhằm đảm bảo rằng dạ dày của quý vị trống. Tiêm thuốc giảm đau có thể gây buồn nôn và nôn và điều này có thể dẫn đến biến chứng nặng như chất

lông hoặc thức ăn bị hút vào phổi. Nếu quý vị ăn, có thể cần phải hủy bỏ và dời lại lịch thực hiện thủ thuật cho quý vị.

- **Sắp xếp cho chuyến đi.** Quý vị sẽ cần một người chở quý vị đến và đi từ trung tâm của chúng tôi. Người này phải là một người trưởng thành có trách nhiệm.
- **Đến trung tâm 1 giờ trước** thời gian hẹn của quý vị.
- Vui lòng thông báo cho nhân viên của trung tâm nếu quý vị đang mang thai hoặc nghi ngờ quý vị có thể mang thai hoặc nếu quý vị đang cho con bú.
- Mang theo tất cả các loại thuốc kê theo toa, thuốc quý vị mua không cần kê toa, thuốc thảo dược và các chất bổ sung.
- **Không uống rượu và ngưng dùng các loại thuốc kích thích** 24 giờ trước thủ thuật vì chúng có thể làm thay đổi tác dụng của thuốc giảm đau. Điều quan trọng là thông báo cho chúng tôi biết về bất cứ loại thuốc hoặc chất nào mà quý vị có thể đã dùng trước khi làm thủ thuật.
- **Không hút thuốc** vào ngày hôm trước và ngày làm thủ thuật. (Chúng tôi khuyến khích tất cả các bệnh nhân bỏ hút thuốc vì đây là tác nhân đáng kể gây nên bệnh động mạch ngoại biên).
- Nếu quý vị dùng Aspirin, Warfarin, Clopidogrel (Plavix) và Iscover) hoặc Dipyridamole (Persantin và Asasantin) hoặc bất kỳ loại thuốc nào được dùng để làm loãng máu hoặc điều trị hoặc ngăn ngừa đông máu, hãy hỏi bác sĩ của quý vị liệu quý vị có phải ngưng dùng thuốc trước thủ thuật hay không, vì điều này có thể ảnh hưởng đến khả năng lành vết thương đúng cách.
- Nếu quý vị dùng Metformin (Glucophage), quý vị sẽ cần phải ngưng dùng thuốc trong ngày làm thủ thuật và chờ ít nhất 2 ngày sau đó mới dùng lại. Quý vị sẽ được yêu cầu thực hiện xét nghiệm máu trước khi bắt đầu dùng lại và nên theo dõi với bác sĩ kê đơn của quý vị. Quý vị nên theo dõi lượng đường trong máu của quý vị trong thời gian này và gọi cho bác sĩ của quý vị nếu lượng đường trong máu cao hơn 300mg/dL.

Điều gì xảy ra trong quá trình làm thủ thuật?

Thủ thuật thường kéo dài 2-3 giờ. Quý vị sẽ được thư giãn nhưng vẫn tỉnh táo để có thể nín thở, ho, hoặc hít thở sâu, nếu cần thiết. Sau đây là những việc có thể xảy ra trong quá trình thực hiện thủ thuật:

Trước khi bắt đầu thủ thuật: Y tá sẽ đặt đường truyền tĩnh mạch để tiêm thuốc giảm đau cho quý vị. Quý vị sẽ được kết nối với một màn hình theo dõi nhịp tim và theo dõi huyết áp. Nhân viên chăm sóc sức khỏe sẽ làm sạch da và cắt lông ở khu vực sẽ chèn ống thông, thường ở háng, nhưng đôi khi ở tay hoặc chân.

Gây tê cục bộ: Bác sĩ sẽ tiêm thuốc tê tại nơi đặt ống thông. Quý vị sẽ thường có cảm giác như bị kim châm và hơi nóng, và chỉ kéo dài vài giây.

Đặt ống thông: Bác sĩ sẽ chèn một ống thông (ống nhựa hẹp) vào động mạch qua lỗ kim. Quý vị có thể cảm thấy áp lực, tuy nhiên một khi ống thông được đặt xong, quý vị sẽ không còn cảm thấy khó chịu tại lỗ đưa ống thông vào nữa.

Tiếp theo bác sĩ sẽ thực hiện chụp X quang mạch máu chẩn đoán. Quý vị có thể được yêu cầu nín thở trong vài giây mỗi lần, và sẽ được yêu cầu giữ yên càng lâu càng tốt. Quý vị có thể cảm thấy hơi ấm tại vùng bụng hoặc ở chân khi chất tương phản được tiêm vào. Chất này không gây hại hay đau đớn, và sẽ phân giải trong vài giây.

Nếu hoạt động can thiệp được đảm bảo thì bác sĩ sẽ thực hiện vào lúc này. Đôi khi, đặc biệt là trong khi thực hiện nong mạch vành, quý vị có thể cảm thấy khó chịu. Chúng tôi sẽ giải quyết điều đó bằng cách dùng nhiều thuốc giảm đau tĩnh mạch hơn. Thuốc này cũng sẽ phân giải ngay lập tức khi quả bóng được lấy ra.

Khi hoàn thành thủ thuật, một thiết bị sẽ được sử dụng để bịt động mạch tại lỗ đưa ống thông vào, tương tự như kẹp phẫu thuật. Quý vị cũng có thể cảm thấy khó chịu trong giây lát ở giai đoạn này trong quá trình làm thủ thuật, tuy nhiên, chúng tôi sẽ tiêm thêm thuốc gây tê cục bộ và tiêm thuốc giảm đau qua tĩnh mạch khi cần thiết.

Sau thủ thuật, quý vị sẽ được chuyển trở lại khu vực hồi sức. Thức dậy sau khi được tiêm thuốc giảm đau, quý vị sẽ được phép đi tiểu, ăn uống và gặp gỡ các thành viên gia đình. Quý vị sẽ cần phải nằm thẳng trên giường ít nhất một giờ sau khi thủ thuật kết thúc để đảm bảo lỗ đặt ống thông lành lại đúng cách. Sau đó, quý vị sẽ được phép ngồi dậy, đứng, và đi lại. Sẽ có băng bó nhỏ tại lỗ đặt ống thông và quý vị sẽ tiếp tục giữ miếng băng trong vài ngày. Quý vị sẽ có thể về nhà sau khi phục hồi. Vui lòng tham khảo và tuân thủ chặt chẽ hướng dẫn xuất viện.